

TEKNIIKAN MUSEOT YHTEISTYÖHÖN

Tekniikkaa ja sen esineistöä esittelee maassamme arvion mukaan 80...100 museota ja kokoelmaa. Näistä on varsinaisia tekniikan museoita kaksi, Tampereella ja Helsingissä. Tekniikan erikoismuseoita, kuten liikenne-, tehdas- ja sotilas-tekniikan museoita on yli 60, lisäksi useita taide-teollisuusmuseoita ja muun ohella tekniikkaa esitteleviä kulttuurihistoriallisia museoita.

Useat näistä museoista ovat ilmaisseet — mm Tekniikan Museopäivillä — olevansa kiinnostuneita yhteistyöstä tekniikan museotoiminnan kehittämiseksi maassamme. Saadakseen selvyyttä museoiden valmiudesta yhteistyöhön sekä sen laadusta lähetti Suomen Teknillinen Museoyhdistys kevätkaudella 1981 joukolle museoita ja laitoksia kyselylomakkeen, jossa tiedusteltiin kolmea asiaa.

Kysymykset olivat: 1) Haluaako museo (vastaava) osallistua valtakunnalliseen yhteistyöhön tekniikan museotoiminnan alueella? 2) Kiinnostaako museoita mukanaolo valtakunnallisessa "Tekniikan museot" -esitteessä? 3) Mitä mieltä olette oheisesta Suomen Teknillisen Museoyhdistyksen laatimasta ehdotuksesta tekniikkaa esittelevien museoiden valtakunnalliseksi organisaatioksi?

Kysely esitettiin 180 museolle ja laitokselle. Niistä vastasi 63. Lähetettyjen tiedustelulomakkeiden määrä oli noin kaksinkertainen arvioituun tekniikkaa esittelevien museoiden määrään

nähdessä. Vastaajan harkittavaksi jätettiin missä määrin se katsoo edustavansa tekniikkaa mukanaolonsa perustaksi. Kaikki yllä mainitut museotyypit olivat vastanneiden joukossa edustettuina.

Halukkaiksi yhteistyöhön ilmoittautui 48 ja siitä kieltäytyi 15 museoita ja laitosta. Yleensä kieltäytymisen syynä oli se, ettei vastaajalla ole tekniikan alan kokoeimia.

Mukaan esitteeseen, jonka kustannuksista tiedustelija lupasi huolehtia, ilmoittautui 40 museoita antaen pyydyt tiedot esitettä varten. Mukanaolosta kieltäytyi 23 museoita, syy yleensä sama kuin edellä.

Esitetyn organisaatiomallin hyväksyi jatkokeskustelun pohjaksi 51 vastaajaa. Ehdollisesti sen hyväksyi 1 ja 11 ei ilmoittanut kantaansa.

Tiedustelun tulos ei ollut niin kattava kuin järjestäjät olivat toivoneet. Sitä voitaneen kuitenkin pitää siinä määrin suuntaa-antavana, että sen perusteella Suomen Teknillinen Museoyhdistys tulee jatkamaan toimintaansa tekniikan museotoiminnan kehittämiseksi maassamme. Lisäksi vuotuiset Tekniikan Museopäivät ovat antaneet yhdistykselle huomattavan määrän lisätietoa asiassa. Tiedustelu ja sen tulos selviteltiin viime huhtikuussa pidetyillä Tekniikan Museopäivillä. (J.L.)

TEKNIIKAN MUSEOTOIMEN VALTAKUNNALLINEN ORGANISAATIO- EHDOTUS

1. Tekniikan keskusmuseo

Luonteeltaan valtakunnallinen, yleisteknillinen, luonnontieteiden ja teknillisten tieteiden perusilmiöistä lähtevä sekä tutkimustoimintaa harjoittava. Kirjasto, arkisto ja tekniikan museotoimen valtakunnallinen keskusrekisteri.

2. Tekniikan yleismuseot

Esimerkiksi

- perustuotanto, raaka-aineen hankinta ja jalostus,
- energia ja sen muuntaminen,
- liikenne maalla, vedessä, ilmassa ja avaruudessa,
- tietoliikenne ja tietojen käsittely,
- alueellinen teknologia ja teollisuus,
- teollisuuden painopistealat.

3. Tekniikan erikoismuseot

Liikennemuseot: automuseot, ilmailumuseot, rautatiemuseo jne.

Tehdasmuseot: Verla, Fiskars, Rajamäki, Finlayson jne.

Tekniikan muistomerkit: rakennukset, kulkureitit, rakennelmat jne.

4. Taideteollisuusmuseot

- Edellä mainittujen lisäksi useat kulttuurihistorialliset museot esittelevät muun ohella myös tekniikkaa.

TEKNIIKAN MUSEOPÄIVÄT 1982

Suomen Teknillinen Museoyhdistys järjestää jälleen valtakunnalliset Tekniikan Museopäivät, joita vuosittain on pidetty vuodesta 1977 alkaen. Vuoden 1982 museopäivät ovat Helsingissä Tekniikan Museossa huhtikuun 15. ja 16. päivinä ja niiden teemana on TEKNIikka — HISTORIA — YHTEISKUNTA.

Esitelmien, alustusten ja keskustelujen avulla pyritään valaisemaan tekniikan historiaa sekä erikseen että yleisen historian osana. Myös pohditaan teknologisen kulttuurin kehitystä ja sen vaikutusta yhteiskuntaan ja yhteiskunnan laitoksiin.

Päivien teemaan liittyen järjestää Tekniikan Museo näyttelyn, joka havainnollistaa esimerkein miten sähkötekniikka on sadan vuoden aikana kehittynyt maassamme ja miten sähkö tuona aikana on mullistanut elämisentapamme.